

Alice Munro. På fri fot. Atlas förlag.

För oss alla som njuter av att läsa nobelpristagaren Alice Munro erbjuder hösten ännu en högtidsstund då novellsamlingen Runaway ges ut på svenska med titeln "På fri fot". Vid det här laget känner läsaren igen många av Munros signum. Kvinnornas berättelse som står i fokus, de plötsliga uppbrotten och monumentala ögonblicken i en människas liv, och de enkla meningarna som förklarar en hel värld. "På fri fot" består av åtta berättelser om ett antal människor, främst kvinnor, som söker sin plats i livet, men som har svårt finna sig till rätta i relationer och samhälle. En av personerna, Juliet, får läsaren följa genom tre av novellerna. Alice Munro måste man läsa långsamt och med full uppmärksamhet. För de dramatiska avslöjandena och förändringarna i en människans liv kommer stillsamt och lågmält utan de stora orden. Förklaringen liksom smyger sig in i berättelsen på ett obemärkt sätt. Plötsligt befinner man sig där med en djup insikt om en människas liv. Och kanske också sitt eget liv. När jag läser "På fri fot" slås jag av den betydelse som döden har i Alice Munros författarskap. Viktiga händelser inträffar ofta i samband med en närståendes död. En handling kan orsaka någons död, eller är situationen sprungen ur en annan människas död. I flera av novellerna finns också en uppgivenhet kring humanismens villkor i en modern tid. Det är ingen som längre ser betydelsen av att kunna läsa grekiska och känna till antikens myter. Flera av kvinnorna i berättelserna tycks befinna sig i fel tid och på fel plats. "Lärdom har inte med livet att göra" konstaterar Alice Munro cyniskt och uppgivet. Sådan tur att vi har Alice Munro som trots detta visar oss hur berättelser har en djup samhörighet med livet.

Jakob Carlander.